

कोकण आणि पुणे प्रशासकीय विभाग स्तरावर
प्रत्येकी १ यानुसार राज्य आपत्ती प्रतिसाद
दलाच्या (SDRF) २ कंपन्या स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

(आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन)

शासन निर्णय क्रमांक: आव्यप्र-२०२१/प्र.क्र. ३०४/आव्यप्र-१

१ ला मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक:- २८ नोव्हेंबर, २०२४

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग (मदत व पुनर्वसन), क्रमांक: डीएमयू-२०११/प्र.क्र. २२१/आव्यप्र-१, दिनांक ३० ऑगस्ट, २०१४
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग (मदत व पुनर्वसन), क्रमांक: डीएमयू-२०११/प्र.क्र. २२१/आव्यप्र-१, दिनांक १९ मे, २०१६

प्रस्तावना:-

आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ च्या कलम ४४ मध्ये राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल (NDRF) स्थापन करण्याची तरतूद आहे. राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या धर्तीवर राज्यातील नैसर्गिक तसेच मानवनिर्मित आपत्तीला प्रतिसाद देण्यासाठी संदर्भाधीन क्रमांक १ दिनांक ३०.०८.२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यात राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या धुळे आणि नागपूर येथे प्रत्येकी १ याप्रमाणे २ कंपन्यांची स्थापना करण्यात आली आहे. राज्यातील वाढत्या औद्योगिक क्षेत्रामुळे होणारे रासायनिक अपघात, रस्ते वाहतूक अपघात, पूर, दुष्काळ, भूकंप, चक्रीवादळ, आग, दरड कोसळणे इत्यादी विविध नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळी राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल तसेच राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाची उपयुक्तता सिध्द झाली आहे.

उपरोक्त पार्श्वभूमी विचारात घेऊन कोकण व पुणे प्रशासकीय विभागात अनुक्रमे नवी मुंबई आणि दौंड येथे प्रत्येकी १ याप्रमाणे राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या एकूण २ कंपन्या नव्याने निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील वाढत्या औद्योगिक क्षेत्रामुळे होणारे रासायनिक अपघात, रस्ते वाहतूक अपघात, पूर, दुष्काळ, भूकंप, चक्रीवादळ, आग, दरड कोसळणे इत्यादी विविध नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळी राष्ट्रीय आपत्ती दल तसेच राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाची सिध्द झालेली उपयुक्तता विचारात घेता, कोकण विभागात नवी मुंबई आणि पुणे विभागातील दौंड येथे प्रत्येकी १ यानुसार राज्य आपत्ती

प्रतिसाद दलाच्या नव्याने २ कंपन्या स्थापन करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या प्रत्येक कंपनीत एकूण ४ टिम असतील. सदर ४ टिमपैकी ३ टिम प्रत्यक्ष आपत्ती प्रतिसादासाठी असतील व १ प्रशासकीय टिम असेल. आपत्ती प्रतिसादासाठी असलेल्या ३ टिममध्ये प्रत्येकी ४५ अधिकारी/कर्मचार्यांचा समावेश असेल व ४ थ्या प्रशासकीय टिममध्ये ७९ अधिकारी/कर्मचार्यांचा समावेश असेल. त्यानुसार १ कंपनीमध्ये एकूण २१४ पदे याप्रमाणे २ कंपन्यांसाठी एकूण ४२८ पदे पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्या आस्थापनेवर निर्माण करण्यात यावीत. कोकण विभागात नवी मुंबई येथे तसेच पुणे विभागात दौंड येथे राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या स्थापन करावयाच्या २ कंपन्यांसाठी प्रत्येक १ कंपनीकरीता आवश्यक अधिकारी/कर्मचारी याबाबतचा तपशिल सोबतच्या **परिशिष्ट-अ** मध्ये नमूद करण्यात आला आहे.

०३. कोकण विभागात नवी मुंबई येथे तसेच पुणे विभागातील दौंड येथे प्रत्येकी एक याप्रमाणे स्थापन करावयाच्या २ कंपन्यांमधील अधिकारी/कर्मचारी यांची प्रत्यक्ष स्थळनिश्चिती (Positioning) तसेच त्यांना आपत्तीस्थळी पाठविण्याचा (Deployment) अधिकार राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणास असेल. सदर २ कंपन्यांमधील कार्यरत अधिकारी /कर्मचारी यांच्या आस्थापनाविषयक बाबी उदा. शिस्त, कवायत व इतर दैनंदिन बाबी पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अखत्यारीत राहतील.

०४. सदर पदे राज्य राखीव पोलीस दलातून प्रतिनियुक्तीने भरण्यात येतील. सदर प्रतिनियुक्तीवरील निवडीकरीता पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल (एन.डी.आर.एफ.) व प्रधान सचिव (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन) यांच्याकडून संयुक्तपणे निकष निश्चित करण्यात येतील. सदर पदांवरील प्रतिनियुक्तीचा कालावधी हा राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या धर्तीवर ७ वर्षे इतका राहील. सदर कंपन्यांसाठी प्रतिनियुक्तीवर असलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांची प्रतिनियुक्ती ही विशिष्ट कामांकरीता करण्यात येणार असल्याने प्रतिनियुक्तीच्या कालावधीत सदर अधिकारी/कर्मचारी यांना देय असलेल्या वित्तलब्धीच्या १०% इतका विशेष प्रोत्साहन भत्ता अनुज्ञेय राहील.

०५. राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या कमान्डट पदावर पोलीस उप अधिक्षक दर्जाचे अधिकारी असतील. राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलास आपत्ती विषयक आवश्यक प्रशिक्षण राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल, राज्य राखीव पोलीस दलाकडून देण्यात यावे.

०६. उपरोक्त नमूद दोन कंपन्यांच्या निर्मितीसंबंधी (साधनसामुग्री, साहित्य, प्रशिक्षण, वाहन, गणवेश इ.) कंपनीचे मुख्यालय, आस्थापना विषयक बाबी/प्रतिनियुक्ती तसेच अर्थसंकल्पीय तरतूद इत्यादी बाबतचे सर्व निर्णय आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम २००५ च्या कलम २० (१) नुसार मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या राज्य कार्यकारी समितीद्वारे घेण्यात येईल.

०७. आपत्तीला प्रतिसाद देण्यासाठी राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या धर्तीवर ठाणे महानगरपालिका येथे ठाणे आपत्ती प्रतिसाद दल (TDRF) स्थापन करण्यात आले आहे. त्याच धर्तीवर राज्यातील मोठ्या महानगरपालिकांमध्ये आपत्ती प्रतिसाद दल निर्माण करण्यास दिनांक ०४ ऑक्टोबर, २०२४ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या मा. मंत्रिमंडळ बैठकीत तत्तव: मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार मोठ्या महानगरपालिकांमध्ये त्यांच्याकडील उपलब्ध तरतुदीमधून आपत्ती प्रतिसाद दल स्थापन करण्याची कार्यवाही करावी. याबाबत शासन स्तरावर प्रशासकीय विभाग म्हणून नगर विकास विभागाकडून आवश्यक संनियंत्रण करण्यात यावे.

०८. राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या नव्याने स्थापन करावयाच्या २ कंपन्याकरीता होणारा खर्च हा मागणी क्रमांक सी- ६, (९२) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकाव्यतिरिक्त खर्च (९२)(०३) राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाची स्थापना व इतर बाबी लेखाशीर्ष क्रमांक २२४५ २५७९ अंतर्गत त्या- त्या वर्षात उपलब्ध असलेल्या तरतुदीमधून भागविण्यात यावा. याबाबत नियोजन, वितरण व अनुषंगिक कामे राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाकडून (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभाग) करण्यात येईल.

०९. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दिनांक ०४ ऑक्टोबर, २०२४ रोजीच्या बैठकीमध्ये मिळालेल्या मान्यतेस तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १६०/२०१३/व्यय-९ दिनांक २१ जून, २०२३ अन्वये दर्शविलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४११२८१८३३१११४१९ असा आहे. हा निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नितीन मसळे)

कार्यासन अधिकारी , महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई

२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद/विधानसभा, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
९. मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१०. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
११. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य
१२. मुख्य सचिव, यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१३. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१४. महासंचालक, राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल, पुणे
१५. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१६. अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. अपर पोलीस महासंचालक, राज्य राखीव पोलीस बल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१८. संचालक व अपर पोलीस महासंचालक, बिनतारी संदेश विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१९. सर्व विभागीय आयुक्त
२०. विशेष पोलीस महानिरिक्षक, राज्य राखीव पोलीस बल, पुणे / नागपूर
२१. समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्र.४, नागपूर / गट क्र.६ धुळे
२२. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर,
२३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई-३२.
२५. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
२६. निवडनस्ती (आव्यप्र १)

महसूल व वन विभाग (आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन) शासन निर्णय क्रमांक: आव्यप्र-२०२१/प्र.क्र. ३०४/आव्यप्र-१, दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०२४ सोबतचे परिशिष्ट-१

कोंकण विभागात नवी मुंबई येथे तसेच पुणे विभागात दौंड येथे राज्य आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या स्थापन करावयाच्या २ कंपन्यांसाठी प्रत्येक १ कंपनीकरीता आवश्यक अधिकारी/कर्मचारी याबाबतचा तपशिल.							
टिम-१		टिम-२		टिम-३		टिम-४ (प्रशासकीय टिम)	
सहायक समादेशक							०१
पो.नि.	०१	पो.नि.	०१	पो.नि.	०१	पो.नि.	०१
पो. उपनि.	०३	पो. उपनि.	०३	पो. उपनि.	०३	पो.उपनि.	०१
पो.हवा.	०५	पो.हवा.	०५	पो.हवा.	०५	पो.हवा.	०५
ना.पो.शि.	०६	ना.पो.शि.	०६	ना.पो.शि.	०६	ना.पो.शि.	०८
पो.शि.	१६	पो.शि.	१६	पो.शि.	१६	पो.शि.	१४
पो.हवा (चालक)	०१	पो.हवा (चालक)	०१	पो.हवा (चालक)	०१	स.पो.उपनि. (मो.प.पर्यवेक्षक)	०१
पो.शि. (चालक)	०२	पो.शि. (चालक)	०२	पो.शि. (चालक)	०२	पो.हवा. (चालक)	०४
स.पो.उपनि.बिनतारी (वाह.)	०१	स.पो.उपनि.बिनतारी (वाह.)	०१	स.पो.उपनि.बिनतारी (वाह.)	०१	पो.हवा. (यांत्रिक)	०२
स.पो.उपनि.बिनतारी (रे.यां.)	०१	स.पो.उपनि.बिनतारी (रे.यां.)	०१	स.पो.उपनि.बिनतारी (रे.यां.)	०१	पो.हवा.(विजतंत्री)	०१
पो.हवा.बिनतारी (वाह.)	०१	पो.हवा.बिनतारी (वाह.)	०१	पो.हवा.बिनतारी (वाह.)	०१	पो.शि.(चालक)	०८
पो.शि.(श्वान हस्तक)	०३	पो.शि.(श्वान हस्तक)	०३	पो.शि.(श्वान हस्तक)	०३	पो.उपनि.बिनतारी (अभि.)	०१
कनिष्ठ अभियंता (संरचना)	०१	कनिष्ठ अभियंता (संरचना)	०१	कनिष्ठ अभियंता (संरचना)	०१	पो.उपनि.बिनतारी (वाह.)	०१
अधिपरिचारिका	०२	अधिपरिचारिका	०२	अधिपरिचारिका	०२	पो.हवा. बिनतारी (यंत्रचालक)	०४
सहाय्यक आचारी	०१	सहाय्यक आचारी	०१	सहाय्यक आचारी	०१	वैद्यकीय अधि. (वर्ग-२)	०१
भोजन सेवक	०१	भोजन सेवक	०१	भोजन सेवक	०१	औषधी निर्माण अधिकारी	०१
---	-- -	----	---	----	--	अधिपरिचारिका	०३
---	-- -	----	---	----	--	पशुधन पर्यवेक्षक	०१
---	-- -	----	---	----	--	प्रमुख लिपीक	०१
---	-- -	----	---	----	--	वरीष्ठ श्रेणी लिपीक	०२
---	-- -	----	---	----	--	कनिष्ठ श्रेणी लिपीक	०३
---	-- -	----	---	----	--	प्रमुख आचारी	०१
---	-- -	----	---	----	--	सहाय्यक आचारी	०२
---	--	----	---	----	--	भोजन सेवक	०२

	-						
---	-- -	----	---	----	--	न्हावी	०१
---	-- -	----	---	----	--	सफाईगार	०२
---	-- -	----	---	----	--	सुतार	०१
---	-- -	----	---	----	--	नळ कारागिरी (प्लंबर)	०१
---	-- -	----	---	----	--	जोडारी (वेल्डर)	०१
---	-- -	----	---	----	--	रंगारी (पेंटर)	०१
---	-- -	----	---	----	--	मोची	०१
---	-- -	----	---	----	--	गवंडी	०१
---	-- -	----	---	----	--	शिंपी	०१
एकूण	४५	एकूण	४५	एकूण	४५	एकूण	७९